

СЕКЦІЯ 6

СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ – КАТАЛІЗАТОР ЧИ СТРИМУВАЧ ПРОГРЕСИВНИХ ЗМІН У ВІТЧИЗНЯНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ?

УДК 368

Гой Віта
студентка групи ПФ-31
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна
Науковий керівник: Химич Ірина
кандидат економічних наук
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна
Vita Hoi
student of group PF-31
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine
Scientific supervisor: Iryna Khymych
Ph. D. (Economics)
Associate Professor at the Department of Economic and Finance
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

CURRENT SITUATION AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF LIFE INSURANCE IN UKRAINE

Сьогодні страхування життя є один з найбільш сильних інструментів вирішення соціальних проблем, а також потужним джерелом інвестицій в українську економіку.

В Україні страхування життя не є особливо популярним видом страхування. Серед ряду факторів, що пояснюють низький рівень страхування життя в Україні, головними є: відсутність вільних коштів у громадян, недовіра до страхових компаній та держави, а також недостатня проінформованість про можливість заощадження коштів та особисту захищеність від несприятливих випадків у майбутньому. Проте, за останні декілька років даний показник демонструє тенденції до збільшення кількості застрахованих.

Ринок страхових послуг є другим за рівнем капіталізації серед інших небанківських фінансових ринків. Загальна кількість страхових компаній станом на 30.09.2019 р. дорівнювала 234, у тому числі СК «life» – 23 компанії, СК «non-life» – 211 компаній (станом на 30.09.2018 р. – 285 компаній, у тому числі СК «life» – 31 компанія, СК «non-life» – 254 компанії). Кількість страхових компаній має тенденцію до зменшення, зокрема, за дев'ять місяців 2019 року, в порівнянні з аналогічним періодом 2018 року, кількість компаній зменшилася на 51, або на 18 % [1].

Страхування життя – це необхідний інструмент для кожної людини, адже він одночасно забезпечує фінансовий захист від непередбачуваних подій, а також допомагає накопичити капітал, що особливо стане в нагоді на пенсії.

Страхування життя є універсальним інструментом для вирішення багатьох соціальних проблем. Основна мета страхування життя – накопичити кошти для фінансової впевненості, тому таке страхування називається ще накопичувальним. Даний вид страхування значно відрізняється від інших ризикових видів страхування, тим що кошти людині виплачуються –

як у випадку смерті застрахованої особи, так і у випадку дожиття особи до дати визначеної договором.

Необхідно відзначити, що історично першою формою особистого страхування вважається страхування життя на випадок смерті застрахованої особи, проте з часом коло видів страхування життя розширювалось, а сьогодні воно охоплює широкий спектр форм і видів [1, с. 420].

Сьогодні, існує три види страхування життя – накопичувальне, ризикове і змішане, кожен з яких має свої особливості. Особливість ризикового страхування – страхові виплати проводяться у випадку смерті або втрати працездатності. накопичувальне страхування передбачає виплату страхової суми при дожитті застрахованої особи до певного віку. Якщо застрахований помер, страхові виплати сплачуються спадкоємцям. Змішане поєднує ознаки двох попередніх видів страхування.

Основними проблемами у сфері страхування життя є: нестабільність політичної ситуації, відсутність гарантій збереження вкладених коштів; низькі доходи населення, недовіра населення до страхових компаній; економічна криза; інфляція, нестабільність національної грошової одиниці; відсутність вільних грошових коштів у фізичних та юридичних осіб; недосконала законодавча база; низька страхова культура населення; відсутність підтримки держави щодо даного виду діяльності.

Для покращення функціонування страхування життя в Україні необхідно:

- зміцнення стабільності та надійності страховиків;
- державне регулювання і нагляд за тарифною політикою страховиків;
- вдосконалення правових основ діяльності учасників страхового ринку;
- формування напрямків і підходів до здійснення як добровільних, так і обов'язкових видів страхування з урахуванням регіональних потреб;
- створення сприятливого податкового режиму в цілях стимулювання розвитку страхової галузі.

Саме страховий ринок є гарантією фінансового та соціального захисту населення. Одним з найважливіших факторів підвищення інвестиційного потенціалу ринку є зростання частки страхування життя, що забезпечує можливість довгострокових вкладень.

Отже, український ринок страхування життя зараз проходить стадію переродження та удосконалення і в майбутньому на нього чекають хороші перспективи. Страхування життя завжди розглядалося як вигідне вкладення грошей закордоном, але зараз ця думка повільно приходить і до нас.

Перелік використаних джерел:

1. Кількість страхових компаній має тенденцію до зменшення. URL: <https://finpost.com.ua/news/9866>
2. Базилевич В.Д. Страхування / за ред. В.Д. Базилевич. Київ : Знання, 2008. 1019 с.